

tartja meg az üzletét, amely egyébként talán elpusztult volna. Be kell látnom, hogy a bajbajutott adós szempontjából, aki élni akar és existenciáját meg akárja menteni, — ez az eljárás megérthető, — azonban mégis meg kell akadályozni és pedig sürgősen és szigorúan, hogy ez a család, — mert hiszen az — szokássá váljék, aminthogy azzá kezd válni.

Vagy büntetőúton, vagy az üzletátruházási törvény kiterjesztő magyarázatával gátat kell vetni a hitelelet, a gazdasági biztonság és becsületesség eme újabb aláátásának.

Sürgősen be kell vinni a köztudatba, hogy ezt büntetlenül és anyagi felelősség nélkül nem teheti sem az adós, sem az, aki szintleg a helyébe lép, mert ha ez nem sikerül, a hitelezők egymás után irhatják le követeléseiket.

Dr. Trattner Albin.

ÜGYVÉDSÉG

A Cíviljogászok Vítatársaságának jubileuma. Nincsen itt semmiféle hivatalosság, sem aalszabályok, sem tisztikar: aki ennek a tizedik évébe forduló társaságnak tagja, annak ez szívügye.

1922. őszén egy csoport fiatal ügyvéd két korban idősebb neves férfiú vezérlete alatt megalakítja a Vítatársaságot; kávéházi feketekávé mellett egy papirlapra felkerül a jelentkezők neve és az első vitaesték programja. Azóta pedig hetenként egyszer egybegyűl a társaság, mely tagjául fogad mindenkit, aki nemcsak szürke munkása akar lenni a jogász mesterségnek, hanem szeretettel, kedvvel és temperamentummal akar tanulni és tanítani. Az egyik tag előad kedvenc témaköréből: a magánjog, hiteljog vagy perjog világából, bár van aki a határtudományok vagy a jogbölcselet veszélyesebb régióiba is bemerészkedik — s az előadás nyomán megindul a hozzászólások sora: néha langyos udvariassággal dicsérgetve az előadást (ha nem túlságosan sikerült megfognia a hallgatóságot), máskor azonban tüzes vitában, kemény csatazajjal, pro és kontra vagdalkozva, ám mindig bátran s mindig ex abrupto, soha a tekintélynek, hanem mindig a meggyőződésnek a jogán. Itt nincs klotür s nincs prűderia: ami a szívben, az kerül a szájra s amikor a felszólalások végre kifogytak — megszólal „az utolsóelőtti”, *Beck Salamon* és kiszedvén magvát az elhangzott előadásnak és a bírálatoknak, nem sajnál egy-egy keményebb tréfát és tréfásan hangzó komoly szót; majd felhangzik az elnök végszava: *Meszlény Arthur* összefoglalja a vitát, rezumál mint az esküdtszéki elnök, nyugodt, kerek mondatokban, melyek gyakorlatias, de nemes veretű jogtudományról tanuskodnak és azután — a társa-

ság hazaszéled, még az utcán is tovább vitázva s azzal az érzéssel, amit a görögök katarzisznak, lelki megtisztulásnak neveznek.

Így folyik ez a tevékenység, immár tizedik esztendeje. A társaságnak soha nem voltak kifelé irányuló tendenciái, de ami itt elhangzott, arra lassanként mégis felfigyelt a jogásztársadalom. A békeszerződés magánjogi vitatkozásnak, a valorizációnak, a fizetéseképtelenségi jogintézményeknek, a részvényjogi kérdéseknek, a magánjogi kódex anyagának, a jog szociális vonatkozásainak, a tőzsdei döntéseknek stb. stb. mozaikszerűen sorakozó témái átfogták e tíz év alatt a civiljog egész világát s akik egykor mint ismeretlen kezdőjogászok előadtak s vitáztak, azok ma már a fiatalabb generáció legjobbjai s legismertebbjei közé tartoznak. Az itt elhangzottaknak nem egyszer hangos visszhangja támadt a szakajtóban, a Polgári Jogot pedig túlnyomórészt a Civiljogászok Vitatársaságának tagjai írták és írják ma is egyazon szellemben, amely bátran keresi a jogéletből leszűrhető modern igazságokat, ám mindig a régi igazságok szeretetével, melyet nagynevű jogászok hagytak ránk örökül.

A 10. éves jubileumát is ugyanabban a feltűnést nem kereső, önreklámot nem üző stílusban ülte meg a Vitatársaság, mint ahogy 10 évvel ezelőtt útjára elindult. Az 1931/1932. szezón első előadását (október 21.) választotta, nem az ünnepelésre, hanem a megemlékezésre. Csak éppen, hogy ezuttal a tagokon kívül egybegyűltek szép számban más érdeklődők is, akik megjelenésükkel meg akarták tisztelni a jubiláló társaságot. Beck Salamon nyitotta meg az ülést, visszaemlékeztetve az oly hamar eltelt esztendők sorára és régi kedvvel, régi ötletességgel gondolva a társaság ideáljaira s azután átadta a szót a társaság elnökének, Meszlény Arthurnak, aki a vitaest előadója volt. Előadása — a magánjogról mint szervezetjogról — saját, 20 évvel ezelőtt megalapozott elméletén épült fel, a megöregedett ifjúkori ideállal való találkozás mélabús akkordjával kezdve szavait: ám sikerült bebizonyítania, hogy a régi elméletet a legújabb jogi alakzatok még aktuálisabbá tették, kimutatván, hogy a földbirtokreform, a karteljog, a tisztességtelen versenyről szóló törvény stb. mind több és több parancsoló (ú. n. szervezetjogi) szabállyal telítette meg a magánjog világát. Az elhangzott tapsok után Nagy Dezső és Blau György állottak fel és szólottak hozzá az előadásához, annak a sok vitázónak jelképéül, akik évek során az előadásokat glosszálták és saját egyéniségükkel reflektálták.

Az előadás után a fehér asztaloknál gyűltek egybe a vendégek és nem kevesebb mint tizennégy felköszöntőben

ünnepelték a társaságot és annak vezéreit különböző ügyvédi közületek képviselői és egyéb nagynevű egyéniségek. Meszlény Arthur köszönte meg az üdvözlést, kiemelve, hogy e társaság mindig arra törekedett, hogy körében a bátor szókimondást és az önálló egyéniségek képzését mozgássa elő. Beck Salamon a Vitatársaság lelkes gárdájáról emlékezett meg és a társaság céljairól gondolkodván, Arany János „Toldi szerelméből” e sorokat idézte:

„Oh — ha nem a hírért, nem a dicsőségért,
Nem hogy a világnak üssek vele cégért,
De — hogy a dallásban lelkem átíjodnék . . .”

Valóban: nem hírért, nem reklámért dolgozott és fog tovább dolgozni a Civiljogászok Vitatársasága, amely a „szervezetlen közösségnek” legszebb példája, hanem mert úgy érzi, hogy minden tagja önmagának és az egybeseregülő barátoknak válik a javára, ha a magasabb jogi kultúra jegyében, a saját tudása és felfogása összefoglalására törekszik és arról élőlő szóval számot adva, a többi megítélése alá bocsájtja.

A jutalom érte: a jogi gondolkodásnak öntudatosítása, kétségek tisztázása, és az az érzés, hogy amivel egy életen át foglalkozunk, az nem pusztán és véletlen összedobálta anyaghalmozás, hanem abban egység és igazságra törekvés van. És ha nem is csitul el egészen soha a kétség, hogy vajjon igazán tudományos munka-e a gyakorló jogászság hivatása, de mindjobbban ki fog kristályozódni a társaság tagjainak ama meggyőződése, hogy az emberek fejlődésére és nagyobb boldogságára irányuló munkásság mindig nemes és mindig méltó az elvégzésre.

F. P.

Az Országos Ügyvédszövetség Miskolc—Lillafüred-i (III.) vándorgyűlésének határozatai: I. Ügyvédi kérdések. A Vándorgyűlés kívánja a szabadságjogok, különösen a sajtó- és a gyülekezési szabadság, valamint az esküdtszék visszaállítását, mert csak szabad levegőben teljesítheti a szabad ügyvédség közérdekű hivatását és találhatja meg becsületes megélhetésének és sikeres működésének feltételeit.

Szükségesnek tartja az ügyvéd teljes szólás-, írás- és cselekvés-szabadságának intézményes biztosítását, az ügyvédi hivatásnak a hatóságokkal és harmadik személyekkel szemben való fokozottabb védelmét, az ügyvéd ellen intézett támadásoknak sui generis büncselekménnyé minősítését és megfelelő pönalizálását. Addig is felkéri az Igazságügyminiszter Urat, hogy az ügyvédség elleni olyan helyről jövő támadásokat, amelyekkel szemben az ügyvédségnek védekezési lehetősége nincsen, erélyesen utasítson vissza.

Felkéri a Vándorgyűlés az Igazságügyminiszter Urat, hogy a vezetése alatt álló minisztérium ügyvédi ügyeket intéző osztályában elvi jelentőségű kérdésekben esetenként hosszabb tényleges gyakor-